

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2C/56/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617214709
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2021:7617214709.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, v spore žalobcu N. U., C.. XX. XX. XXXX, D. S. N. XXX/XX, XXX XX N., proti žalovanej Q. U., C.. XX. XX. XXXX, D. S. N. XXX/XX, XXX XX N., právne zastúpenej JUDr. Dášou Bajanovou, advokátkou so sídlom Starosaská 3, 052 01 Spišská Nová Ves, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná má vo vzťahu k žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Štát **m á** nárok voči žalobcovi na náhradu trov v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16. 08. 2017 domáhal od žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia pôvodne vo výške 2.880,- eur s 11 % úrokom z omeškania ročne z istiny od vzniku pohľadávky do zaplatenia, ako aj sumu 80,- eur mesačne až do doby zrušenia spoluvlastníckeho podielu žalovanej k rodinnému domu súp. č. 161 nachádzajúcom sa v katastrálnom území Hnilec. V priebehu konania žalobca požadoval od žalovanej bezdôvodné obohatenie za 36 mesiacov od 17. 06. 2016 v sume 3.600,- eur spolu s úrokom z omeškania 11% z istiny počnúc od 1.1.2017 do zaplatenia a náhradu trov konania. Žalobu odôvodňoval tým, že so žalovanou je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti, a to rodinného domu súp. č. XXX, postavenom na pozemku parcela č. XXX/X X. XXX/X, zapísanom na LV č. X, kat. územie N.. Každý z nich je podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/4 k celku. Podiel na označenej nehnuteľnosti majú aj ďalší súrodenci, a to sestra H. U. a B. Š.A., každá z nich v podiele 1/4. Podielovým spoluvlastníkom k domu a k pozemkom sa stal v rámci dedičského konania po poručiťke B. U. a to na základe uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5D 181/2003 - 113, 3D Not 6/2004 zo dňa 21. 12. 2005. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 09. 02. 2006. Pri užívaní predmetných nehnuteľností vznikajú medzi ním a žalovanou vážne nezhody. Nehnuteľnosť od roku 2007 užíva výhradne žalovaná aj napriek tomu, že žalobca má tam vedený trvalý pobyt. Vymkla ho, vymenila zámky (v čase, keď bol v práci), pri stretnutí na dvore na neho kričí, nadáva nevyberaným spôsobom a robí vo vzťahu k jeho osobe intrigy. Už v roku 2007 žalovanú žiadal, aby mu platila nájom, za pomernú časť jeho podielu k domu. K úhrade ju vyzýval písomne, na čo nereagovala. Poukázal na to, že prenájom rodinného domu pohybuje sa v rozpätí od 300,- eur do 400,- eur mesačne, preto si uplatňuje nárok vo výške 100,- eur mesačne, čo zodpovedá jeho podielu 1/4 k celku. Správanie sa žalovanej k nemu označil ako správanie v rozpore s dobrými mravmi. Podľa názoru žalobcu sa žalovaná na jeho úkor úmyselné bezdôvodne obohacuje, preto požadoval náhradu za posledné tri roky spätne od 17. 06. 2016

do 17. 06. 2019, t. j. 36 mesiacov x 100,- eur = 3.600,- eur. Žiadal priznať aj 11 % úrok z omeškania od vzniku pohľadávky.

2. Po vrátení veci odvolacím súdom uviedol, že pokiaľ ide o príslušenstvo domu, od roku 2003 sa o dreváreň a maštal' stará výlučne on. Keby ich neopravoval, tak už spadnú a od roku 2013 sú už jeho vlastníctvom, lebo vlastníctvo k nim za tie roky vydržal. Kým žili rodičia, tak žalovaná toto príslušenstvo užívala, ale po ich smrti nie a od roku 2013 jej to ani neumožní. Dreváreň aj maštal' sa nachádzajú pol metra od jeho stavby. Pozemok, na ktorom stojí stavba, ktorú on vlastní a v ktorej býva, patrí tiež do podielového spoluvlastníctva jeho aj žalovanej. Tak isto ako pozemok pod domom, v ktorom býva žalovaná, tak aj pozemok pod stavbou, ktorá patrí výlučne jemu nie sú vysporiadané. Vstupovať na dvor žalovanej nikdy nezakázal. Dreváreň žalovaná mohla užívať do roku 2013, ale teraz je uzamknutá, pretože má v nej svoje drevo. Predložil súdu dôkazy o tom, že žalovaná si má kde uskladňovať drevo a aj si ho uskladňuje v suteréne domu v ktorom žije. Odvolací súd mu vytkol, že žalovanú obmedzuje a pritom ona mu kradla drevo, preto musel namontovať kamery, ktoré sú upriamené na dreváreň. Pokiaľ ide o dom č. XXX, tento je nevysporiadaný, má tam svoj podiel 1/8 ako žalovaná. Kľúče od domu mám len on a aj sa oň stará. Za vlastné peniaze si zaviedol elektrinu, nikto sa nestará či netreba niečo vyrovať. Žalovaná ho obvinila, že kradne škridlu, z tohto domu, keď ho opravoval. Kľúče od neho si nikto nepýtal, len raz prišla žalovaná za ním, že tam chce odložiť nejaké stolíky, tak jej otvoril. Žalovaná v dome, v ktorom žije najskôr vymenila zámok na dverách a potom celé dvere. Dva roky žil ako bezdomovec, potom postavil stavbu, aby mohol žiť ako človek. Keby mu dala kľúče, aby si išiel po nejaké veci, nechcel by nájomné ani dom nemá záujem užívať, lebo on má kde bývať. Stalo sa, že žalovaná bola v zahraničí, dom sa nevykuroval, popraskali trubky. Tento spor by sa nevedol, keby mu žalovaná dala kľúče od domu. Videl v dome, ktorý žalovaná obýva, že tam boli rozsekané múry, opadané kachličky, bola tam pleseň a pes tam pobehoval po obývačke. Žalovaná by sa mala o dom starať. Žalobu, ktorou by sa domáhal úpravy užívania domu nepodal, lebo je to jeho sestra. Dom bol ohodnotený na cca 20.000,- eur, oni v žiadnom prípade ho nevyplatia, chcel ich vyplatiť on, že má pokoj, preto rozhodnutie súdu, ktorým bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo neakceptuje. Žiada aj úroky z omeškania vo výške 11%, preto že aj N. si v súdnom konaní žiadal takéto úroky. Žalovaná mu vykrikuje, že mu nedala súhlas k tomu, aby si postavil stavbu na pozemku, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve aj žalovanej. Žalovaná v dome s.č. XXX žila aj pred smrťou matky a po jej smrti, jej nebránil aby v tomto dome žila, veď mala právo tam žiť tak ona ako aj ostatné sestry. Pri dohode o tom, aby v tomto dome bývala žalovaná nebol, možno sa dohodla so sestrami, ale s ním nie. Rešpektoval to až do roku 2007, kedy začali incidenty. Nikomu nebráni ani v užívaní domu č. 164, ak spoluvlastník bude mať záujem, môže prísť a dámu mu kľúče. Ku stavbe v ktorej žije má vybudovaný svoj prístup, pozemok pod ním je v podielovom spoluvlastníctve aj žalovanej. Vjazd z cesty na pozemok ku jeho bývaniu spoluvlastníci užívať nemôžu, pretože je v jeho vlastníctve. Podľa neho Krajský súd v Košiciach vynáša súde z nepodložených faktov. Mal výhrady voči tomu, prečo by mal platiť trovy štátu. Mal výhrady voči výpovedi žalovanej, pretože je to všetko klamstvo. Predložil dôkaz o tom, že žalovaná má uložené drevo v suteréne domu s. č. 161, v ktorom býva. Poprel, že by žalovanú týral, boli riešení v priestupkovom konaní a nebolo zistené žiadne zavinenie z jeho strany. Keby bolo treba, podal návrh na výsluch starostu obce aby dosvedčil ako sa stará o dom s.č. 164. K výpovedi sestry z Bratislavy uviedol, že sa s ňou tiež nevedel dohodnúť, boli v súdnom spore a preto je vo vzťahu ku nemu zaujatá.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. To, že užíva predmetnú nehnuteľnosť, nie je sporné, v tejto nehnuteľnosti býva od narodenia. Ešte za života oboch rodičov bolo ich pranie také, aby v tomto dome bývala a užívala ho. Uvedené rešpektovali jej sestry, pôvodne i žalobca. Až následne žalobca z pozície menšinového spoluvlastníka začal jej znemožňovať užívanie hospodárskej budovy, ktorá tvorí príslušenstvo rodinného domu, a to dreváreň, kde mala uložené drevo na vykurovanie nehnuteľnosti. Žalobca v rokoch 1986 až 2003 býval a mal trvalý pobyt v Kežmarku. Po smrti matky začali voči nej zo strany žalobcu fyzické aj psychické útoky. Od roku 2011 je invalidnou dôchodkyňou, má dôchodok v súčasnosti vo výške 235,30 eur. Žalobca sa v roku 2006 z domu odsťahoval, zobral si svoje osobné veci a odišiel bývať do vedľajšej stavby, ktorá mala slúžiť ako garáž. Súhlas na výstavbu garáže, ktorá sa nachádza bezprostredne pri rodinnom dome žalobcovi nedala, hoci bola garáž vystavená i na jej pozemku, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve. Túto novostavbu garáže žalobca vybudoval tak, že jeho kotolňa s komínom je v bezprostrednej blízkosti domu i drevárne a zasahuje aj na pozemky, ktoré nie sú v jeho spoluvlastníctve. Pôvodne stavba, ktorú vybudoval žalobca ako garáž, je využívaná v rozpore so stavebným povolením, vybudoval na nej nadstavbu a býva v nej. Svoje auto garážuje v starorodičovskom dome, ktorý nie je predmetom

tohto sporu. Ide o dom č. 164, ktorý ale tiež patrí do podielového spoluvlastníctva i žalovanej v podiele 1/8 v pomere k celku a žalovaná od žalobcu žiadne bezdôvodné obohatenie nepožaduje. Za života rodičov súrodenci vychádzali dobre, všetko sa zmenilo po smrti matky. V súčasnosti žalobca vedie so žalovanou a jej sestrami spory na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 8C/242/2013 o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k domu s. č. 161, ktorý je predmetom tohto súdneho sporu, pod sp. zn. 4C/164/2011 spor o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemkom, a to okrem iného i k pozemku pod rodinným domom. Túto tretiu žalobu zo strany žalobcu považuje za šikanóznny výkon práva a dlhoročné deptanie jej osoby s uvádzaním nepravd. Žalovaná ďalej tvrdila, že sama znáša všetky náklady na opravy a údržbu domu, ale len nevyhnutné až havarijné opravy, napriek jej ťažkému sociálnemu postaveniu. Dom je nedostatočne zaizolovaný, vyhotovený v štandarde ako z povojnových rokov, murivo vlhne, počas zimy dochádza k zamŕzaniu aj vodovodnej inštalácie. Je situovaný v okrajovej obci okresu, s vysokou nezamestnanosťou, nedostatkom pracovných príležitostí, minimálnou občianskou vybavenosťou, nedostatočnou dopravnou dostupnosťou. V súčasnosti má iba štyri autobusové spoje do sídla okresu. Obec má cca 400 obyvateľov, momentálne 50 domov je neobývaných a vzhľadom na lokalitu i technický stav nie je o ich využitie záujem, ani na prenájom ani na odkúpenie. V rámci znaleckého dokazovania v konaní sp. zn. 8C/242/2013 bol vyhotovený znalecký posudok, všeobecná hodnota domu bola stanovená na 20.900,- eur, s ktorou nesúhlasila, že ide o značne nadhodnotenú cenu a i podľa názoru sestier, vzhľadom na stav domu, primeraná je cena 12.000,- eur. Zo strany žalovanej bola vznesená námietka premičania a uplatnenie úrokov z omeškania vo výške 11 % považuje za neopodstatnené a v rozpore s dobrými mravmi. Správanie žalobcu je neznesiteľné, nielen vo vzťahu k nej, ale i k oboj sestrám, vyvoláva konflikty, vyhráža sa a spolunažívanie s ním na jednom dvore je problematické. Užívanie nehnuteľnosti žalovanou je značne obmedzené žalobcom z dôvodu toho, že sám žalobca si v rozpore so stavebným povolením v bezprostrednej blízkosti vystavil stavbu, ktorá mala slúžiť pôvodne ako garáž, má tam nadstavbu, v ktorej býva a zriadil si kamerový systém, pričom kamery sú priamo nastavené na vchod do rodinného domu, čo je tiež prejavom správania sa žalobcu k nej aj spôsobom ako jej znepriemniť spolunažívanie. Opakovane dávala do pozornosti súdu, že najmenej od úmrtia svojej matky od r. 2003, nerušene túto nehnuteľnosť užívala, nikto zo spoluvlastníkov jej v užívaní nebránil, nepožadoval od nej za užívanie žiadnu finančnú čiastku a zdieľa názor, že v danom prípade vzniklo i vecné bremeno zo zákona, právo bezodplatného užívania spornej nehnuteľnosti. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.05.2017 sp. zn. 7 Cdo 117/2011, kde sú vyslovené zásadné právne argumentácie, z ktorých je potrebné pri uplatnení nároku vychádzať. Žalobca podľa žalovanej nepreukázal, že medzi nimi vznikol nejaký právny vzťah okrem spoluvlastníckeho právneho vzťahu a že si môže uplatňovať nárok z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobca musí preukázať, v akej konkrétnej výške bezdôvodné obohatenie mohla žalovaná získať, musí preukázať, aká mu vznikla majetková ujma a taktiež i príčinnú súvislosť medzi bezdôvodným obohatením a vznikom majetkovej ujmy, pričom žalobca užíva v inom rodinnom dome, ktorý patrí do podielového spoluvlastníctva v katastrálnom území Hnilec, sám nehnuteľnosť, ide o dvojdom s garážou, kde nemajú prístup ostatné podielové spoluvlastníčky, ani ona. Ústne nikdy žalobca od nej nepožadoval, aby mu platila nájom, až písomne od roku 2015. Je invalidná dôchodkyňa, nemá možnosť pracovať, nežije, ale živorí a nie že sa bezdôvodne obohacuje. Po smrti matky žalobca zobral kľúče od starorodičovského domu t. j. pôvodného rodičovského domu po matkovej strane, ktorý užíva výlučne sám a ďalší podieloví spoluvlastníci nemajú k domu prístup. Žalovaná uvádzala, že zo strany žalobcu vo vzťahu k nej ide o vyslovene šikanóznny prístup, chce ju z domu vyhnať a docieľiť, aby bola bezdomovkyňou. Osem rokov sa lieči u psychiatra a brat chce dosiahnuť stav, aby bol jej opatrovníkom. Teraz voči nej používa rafinované ekonomické a psychické týranie a robí jej prieky.

4. Po vrátení veci odvolacím súdom uviedla, že žalobca jej bráni v tom, aby prechádzala cez jeho vstup po pozemku, ktorý majú v podielovom spoluvlastníctve, do domu v ktorom žije. Bráni jej v užívaní drevárne, ale aj starorodičovského domu s. č. XXX. Do drevárni jej zatarasil prístup drevom. Tvrdila, že užíva len jednu izbu v dome s. č. XXX, ktorú vykuruje. Ostatné izby neužíva. Brata nevyhodila z domu, odišiel sám. V septembri 2005 žalobca zamkol dom č. XXX, nechcel ju do neho pustiť, takže musela prísť až ich sestra Zuzana. Nikdy ju nežiadal kľúče od domu, pričom kľúče od suterénu mal do roku 2009-2010. Nehnuteľnosť, v ktorej žalobca žije mala byť garážou, nachádza sa 7 metrov od jej vchodových dverí. Žalobca namontoval kamery na nehnuteľnosť, v ktorej býva a tie smerujú na dom č. 161, kde býva ona. Žalobca ju terorizuje, kričí na ňu a týra ju. Drevo uskladňuje v suteréne, kde je vlhko. Ja invalidnou dôchodkyňou a osobou s ťažkým zdravotným postihnutím.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámením s obsahom listinných dôkazov, a to výpisom z LV č. X kat. územie N., Osvedčením o dedičstve D 1342/97, D 329/97 -1N z 26. 01. 1999 po neb. N. U., uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5D/181/2003-113, 3 D Not 6/2004 z 21. 12. 2005 po neb. B. U., výpisom z LV č. XXX kat. územie N., rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30. 17. 2017 a zo dňa 29. 11. 2018, dokladmi o rozhodnutí dane z nehnuteľnosti a poplatkov za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, znaleckým posudkom č. XX/XXXX vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti - rodinného domu s. č. XXX, znaleckým posudkom č. XX/XXXX vo veci stanovenia výšky nájmu za užívanie nehnuteľnosti rodinného domu s. č. XXX, Doplnením č. 1 znaleckého posudku č. 10/2018, výsluchom svedkyne Y.. H. U., B. Š., doložil znalca Ing. Pavla Morihladka a zistil tento skutkový stav.

6. Strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi, každý v 1/4 k pomeru k celku, a to k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Spišská Nová Ves, Katastrálny odbor na LV č. X, pre katastrálne územie N., obec N., okres Spišská Nová Ves, rodinnému domu súpisné číslo 161, postavenému na parcele registra CKN č. XXX/X. Podiel na nehnuteľnosti majú aj ďalší dvaja súrodenci a to sestra H. U. a sestra B. Š., každá z nich v podiele 1/4.

7. Žalobca a žalovaná nadobudli nehnuteľnosti zapísané na LV č. X v rámci dedičského konania po nebohej B.U. U. zomrelej dňa X.XX.XXXX, na základe uznesenia sp. zn. 5D/181/2003-113, 3 D Not 6/2004 z 21. 12. 2005.

8. V rámci dedičského konania po nebohej B. U. zomrelej dňa 5.12.2003, žalobca a žalovaná nadobudli aj nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX a to každý s podielom 1/4 v pomere k celku.

9. Predžalobnou výzvou zo dňa 25.11.2015 žalobca od žalovanej požadoval titulom nájomného sumu 7.000,- eur. Následne predžalobnou výzvou zo dňa 1. 7. 2017 žalobca od žalovanej požadoval úhradu sumy 8.900,- eur, ktorá pozostávala zo sumy 7.000,- eur - čo je náhradu za spoluvlastnícky podiel v 1/4 (keďže sa nevie dohodnúť so žalovanou a ostatnými spoluvlastníkmi) a náhrady z titulu užívania spoluvlastníckeho podielu v sume 1.900,- eur.

10. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného Ing. Stanislavom Hanulom dňa 6.9.2017 vyplynulo, že všeobecná hodnota rodinného domu s. č. 161, postaveného na parcele registra CKN č. XXX/X činí 20.900,- eur.

11. V spore bol vypracovaný znalecký posudok č. XX/XXXX znalcom Ing. Pavlom Morihladkom za účelom stanovenia výšky nájmu za užívanie rodinného domu súp. č. XXX s príslušenstvom, ktorý je zapísaný na LV č. X, kat. územie N., vo veci vydania bezdôvodného obohatenia. Znalec všeobecnú hodnotu nájmu za rok stanovil vo výške 1.899,89 eur, podiel 1/4 všeobecnej hodnoty nájmu nehnuteľnosti na rok vo výške 474,97 eur. Všeobecná hodnota nájmu nehnuteľnosti na mesiac bola ustálená na sumu 158,32 eur a všeobecná hodnota nájmu nehnuteľnosti za mesiac v podiele 1/4 vo výške 39,58 eur. Znalec v nadväznosti na námietky žalovanej k znaleckému posudku vypracoval Doplnenie č. 1 znaleckého posudku č. 10/2018 a uviedol, že výška nájmu bola stanovená za rodinný dom bez hospodárskej budovy a samotná stavba hospodárskej budovy nemá vplyv na stanovenie výšky nájmu za rodinný dom, ktorý môže existovať ako samostatný celok aj bez hospodárskej budovy. Zároveň doplnil vzorce pre výpočet nájmu stavieb a opätovne dospel k všeobecnej hodnote nájmu nehnuteľnosti na mesiac podiel 1/4 vo výške 39,58 eur. Na návrh žalovanej k znaleckému posudku č. 10/2018 a k jeho Doplneniu č. 1 bol znalec vypočítaný a uviedol, že ohliadky sa zúčastnil v prítomnosti žalobcu a žalovanej. Hospodárska budova nebola predmetom skúmania, teda ani nebola pojatá do výslednej hodnoty stanoveného nájmu. Tuhé palivo sa môže uskladňovať aj pri dome, v prístrešku, bežne sa uskladňuje pri dome, zakryté plachtou, plechmi. Nemá to vplyv, pretože v konečnom dôsledku to bolo zohľadnené pri aplikácii jednotlivých koeficientov. Rodinný dom ako budova môže existovať aj bez hospodárskej budovy.

12. Strany sporu predkladali do spisu doklady o výške nájmu nehnuteľností a inzeráty na prenájom rodinných domov.

13. Svedkyňa, Y.. H. U., je v súrodeneckom vzťahu k stranám sporu. Je tiež podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v podiele 2/8, ktorý nadobudla v dedičskom konaní po svojich rodičoch. Žalovaná je

najmladšia zo súrodencov, žila v domácnosti spolu s rodičmi. Po smrti rodičov sa nič nezmenilo, ako súrodenci boli uzrozumení, že tam žalovaná býva. V 90-tych rokoch, keď začala nezamestnanosť, ona i druhá sestra žalovanú podporovali, nenapadlo ich, aby od nej požadovali nájomné. I mama bola rada, že sa brat (žalobca) vrátil a že bude sestre (žalovanej) pomáhať. Práním rodičov bolo, aby spolu dobre nažívali. V dome ostal žalobca a žalovaná a bolo na nich ako vychádzajú. Žalobca sa snaží namiesto vzájomnej pomoci iba napádať a požadovať neúmerne finančné čiastky. Tvrdí, že spoločnú nehnuteľnosť užíva iba sestra, avšak užíva ju aj on, lebo užíva príslušenstvo, ktoré patrí k domu, a to dreváreň. V mrzoch sestra nemá prístup k drevárni, po smrti rodičov žalobca zobral kľúče od tohto príslušenstva, ktoré užíva sám nad mieru k svojmu podielu. Do dedičstva po rodičoch patrí aj starorodičovský dom, ktorý užíva žalobca, nikomu nič neplatí a nikto od neho nepožaduje žiadnu odplatu. Žalobca sa dobrovoľne presťahoval do svojej stavby, ktorá nie je skolaudovaná, ktorá zasiahla iných podielových spoluvlastníkov, používa adresu rodičovského domu a užíva aj príslušenstvo. Svedkyňa dodala, že obec predávala rodinný dom za 5.500,- eur, bolo to zverejnené na dostupných stránkach obce. Je súdnou znalkyňou, treba vziať v úvahu, že lokalita Hnilec nedisponuje v okolí žiadnymi pracovnými príležitosťami, domy sú tam predajné od 5.500,- eur, takže dávajúc to všetko dohromady, za predmetnú nehnuteľnosť ako celok by nájom najviac stanovila na 100,- eur, na cenu nájmu majú vplyv objektívne aj subjektívne okolnosti. Cena 100,- eur by bola vrátane príslušenstva k nehnuteľnosti.

14. Svedkyňa, B. Š., je sestrou strán sporu a podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu súp. č. XXX, nachádzajúceho sa v N., a to v podiele 1/4. Žalovaná je ich najmladšou sestrou, rodičia za života vyslovili pranie, aby aj po ich smrti dom užívala najmladšia sestra. Do r. 2003, pokiaľ žila mama, tak spolu s ňou v dome bývala žalovaná aj žalobca. Pokiaľ vie, žalobcu nikto z tohto domu nevyhnal, aj teraz tam má doručovanú poštu, ale býva v neskolaudovanom dome. Osobne by chcela, aby spolu vychádzali, vzájomne si pomáhali. Spory začali po matinej smrti, videla občas, že žalobca žalovanú napadol. Z ľudského hľadiska by očakávala, aby žalobca ako muž jej pomáhal a nie ju napádal a všetkých súrodencov vtiahol do sporov. Je to od neho nemorálne. Nejde o uplatnenú čiastku, ale o to, že žalobca je neľudský nielen voči žalovanej, ale aj vo vzťahu k ostatným sestram.

15. Súd zamietol návrh žalobcu na výsluch starostu obce, pretože pre vydanie rozhodnutia bol dostatočne zistený skutkový stav z iných podkladov.

16. Súd pri posudzovaní uplatneného nároku vychádzal z nižšie uvedených zákonných ustanovení.

17. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci.

18. Podľa § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

19. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

20. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

22. Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

23. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 3Co/200/2019 - 305 zo dňa 28.9.2020 bolo zrušené rozhodnutie súdu prvej inštancie vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd postupoval

v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu a skúmal či žalovaná ako podielová spoluvlastníčka má v rámci svojho podielu nárok užívať aj ostatné časti predmetných nehnuteľností, t.j. nielen podiel na dome, ale aj svoj podiel na príslušenstve, či rodinný dom je v nevyhovujúcom stave, žalovaná užíva len jednu miestnosť, kúpeľňa domu je potiahnutá plesňou, kde uskladňuje drevo či je uskladnené mimo domu preto, že žalobca jej bráni tento podiel užívať, či môže žalovaná vstupovať na dvor.

24. Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (okrem ak by jej súčasťou bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti), alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Je zrejmé, že ak by spoločná vec vôbec nebola spoluvlastníkmi užívaná, žiaden nárok na náhradu za jej neužívanie by medzi nimi nevznikol. Rovnako takýto nárok nevzniká ani v prípade, ak spoluvlastník užíva len časť veci v rozsahu neprevyšujúcom jeho spoluvlastnícky podiel, pretože v takomto prípade nič nebráni druhému spoluvlastníkovi, aby sa tiež podieľal na svojom užívacom oprávnení v rozsahu svojho podielu a to užívaním zostávajúcej časti veci. Dôvod pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou. Pri posudzovaní rozsahu užívania spoločnej veci však nemusí byť rozhodujúca len veľkosť užívanej časti veci (výmera časti pozemku), ale rozhodujúca môže byť úžitková (hospodárska) hodnota užívanej časti veci, ak je táto hodnota, vzhľadom na konkrétne okolnosti, u jednotlivých častí veci, rozdielna.

25. V konaní bolo preukázané, že žalobca a žalovaná získali podielové spoluvlastníctvo k domu a k pozemkom, na základe uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 5D/181/2003 - 113, 3DNot/6/2004 zo dňa 21.12.2005, v právnej veci prejednaní dedičstva po poručiťelke B. U. ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9.2.2006 každý v 1/4 podielu k celku, a to k domu súpisné číslo XXX, na parcele číslo XXX/X zapísanom na LV číslo X, katastrálne územie N..

26. Dom súpisné číslo XXX užíva od svojho narodenia žalovaná bez toho, aby jej bolo v jeho užívaní ďalšími podielovými spoluvlastníkmi - sestrami žalovanej a žalobcu bránené. Sestry Y. H. U. X. B. Š. (každá z nich vlastní podiel 1/4 k celku) nielen že nemali voči užívaniu nehnuteľnosti žalovanou žiadne výhrady, ale nikdy sa nedožadovali jej rozdelenia príp. striedavého užívania v časových intervaloch, nežiadali peňažnú náhradu za užívanie nehnuteľnosti, ani nežiadali súd aby rozhodol o spôsobe užívania spoločnej veci, dispozícii ňou, alebo vynakladania prostriedkov na udržiavanie a zachovanie spoločnej veci, alebo iných práv a povinností vyplývajúcich z podielového spoluvlastníctva. Žalovaná teda môže užívať nie len svoj aj ich podiely.

27. Žalovaná neužíva celú nehnuteľnosť, z troch miestností v ktorých sú elektrické pece užíva len jednu, ktorú vykuruje tuhým palivom. Dom je v nevyhovujúcom stave, čo nepoprel ani samotný žalobca, takže ak aj žalovaná užíva nehnuteľnosť nad rámec jej príslúchajúceho podielu 1/4, ďalšie 2/4 užíva so súhlasom svojich sestier, teda nemožno hovoriť, že bez právneho dôvodu. Žalobca v spore nepreukázal, že časť nehnuteľnosti, ktorú žalovaná skutočne užíva, prevyšuje nielen jej podiel a podiel jej dvoch sestier, ale aj podiel žalobcu.

28. Pokiaľ ide o žalobcu, ten na rozdiel od žalovanej, užíva celú dreváreň - (hospodársku budovu), kde má uskladnené drevo a dlhodobo bráni žalovanej (aj ostatným spoluvlastníkom) v užívaní jej spoluvlastníckeho podielu, domnievajú sa, že mu vlastnícky patrí, tiež užíva starorodičovský dom s. č. XXX od ktorého má kľúč výlučne on a v ktorom má tiež spoluvlastnícky podiel žalovaná. Užíva aj pozemok pod stavbou v ktorej býva, kde má žalovaná podiel a ako sám uviedol upravil si aj vstup cez pozemky spoluvlastnícky patriaci žalovanej, ku svojmu obydlíu, ktorý si ohradil aby ho mohol užívať výlučne on sám.

29. Zákon umožňuje ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka použiť v rámci voľnej úvahy súdu. Súd musí predovšetkým skúmať, či výkon práva žalobcu nie je len zdanlivým výkonom v rozpore s ustálenými dobrými mravmi príp. šikanóznym výkonom. Žalobca sa dožaduje vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré získava na jeho úkor žalovaná za situácie, kedy on sám užíva výlučne sám a bezodplatne nehnuteľnosti, ktorých spoluvlastníkom je aj žalovaná. Pre žalobcu pritom nehrá žiadnu úlohu ani sociálny status žalovanej, ktorá je ťažko zdravotne postihnutou osobou v invalidnom dôchodku, ani skutočnosť, že žalovaná sa svojho práva vo vzťahu ku žalobcovi nedožaduje.

30. Žalobca tým, že bráni žalovanej užívať jej vlastnícky patriace podiely na nehnuteľnostiach a ich príslušenstve, dostal sa do dôkaznej tiesni ohľadom preukázania príčinnej súvislosti medzi bezdôvodným obohatením, ktoré by malo vzniknúť na strane žalovanej a vznikom majetkovej ujmy, takže v prípade, že by súd žalobe vyhovel, výkon subjektívneho práva žalobcu by bol v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 Občianskeho zákonníka, preto súd odoprel ochranu žalobcom uplatneného nároku a žalobu zamietol.

31. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len ako "CSP"), trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

32. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

33. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

34. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP a žalobcu zaviazal povinnosťou zaplatiť náhradu trov konania žalovanej v rozsahu zodpovedajúcom pomeru ich úspechu v tomto spore, čo v danom prípade znamenalo v plnom rozsahu.

36. Trovy štátu pozostávajú zo znalečného priznaného znalcovi Ing. Pavlovi Morihladkovi ustanovenému v spore na návrh žalobcu. K úhrade týchto trov súd preto zaviazal žalobcu plnom rozsahu, keďže bol v spore plne neúspešný.

37. O výške náhrady týchto trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.